

Till:

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen,
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter
Rättssakkunnig Johan West Regeringskansliet

Svar på remiss av promemorian En enklare och tydligare kemikalieskatt.

APPLiA – Home Appliances Sweden organiserar tillverkare och leverantörer av hushållsapparater till den svenska marknaden. Medlemsföretagen i APPLiA levererar vitvaror och småapparater till ett värde av cirka 17 miljarder i konsumentledet. APPLiA grundades år 1966 och har för närvarande 25 medlemsföretag.

Övergripande kommentar:

APPLiA är positiva till att regeringen efter fem år av kritik mot skatten på elektronik från i princip alla remissinstanser delvis tagit till sig den och föreslår vissa förenklingar, men i sak ändrar det inte vår inställning. Skatten är fortsatt konkurrensnedvridande, administrativt betungande och har inte visat på några positiva miljöeffekter.

I den granskning av lagen om kemikalier i elektronik som Kemikalieinspektionen och Skatteverket, genomfört på uppdrag av regeringen, konstaterar myndigheterna att skatten inte haft avsedd effekt på syftet med lagen, d.v.s. att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö och på så vis skydda människors hälsa. Myndigheterna konstaterar i sin granskning att skatten dessutom är svår att administrera och kontrollera, både för företag och myndigheter.

Skatten på elektronik borde således aldrig ha införts och därmed snarast avskaffas. Om regeringen söker skatteintäkter till statskassan bör det inte ske via omotiverade och obevisade miljöargument.

Additivt och reaktivt tillsatta ämnen

APPLiA är positiva till att skatten förenklas i och med att definition om reaktivt eller additivt tillsatta ämnen tas bort. Det här möjliggör att myndigheter kan utföra efterlevnadskontroll genom test vilket idag inte är möjligt. Genom den föreslagna förändringen förutsätter vi att kontrollerande myndigheter kommer att utföra kontroller på regelefterlevnad vilket är fundamentalt för att skatten skall vara trovärdig och inte konkurrensnedvridande.

Skatteökning och inte skattesänkning

Det förenklade avdragssystemet innebär att skattebasen ökar då även reaktivt tillsatta brom, klor och fosfor beskattas.

APPLiA konstaterar efter egen undersökning med medlemsföretagen att borttagandet av reaktivt tillsatta ämnen vid bibehållande av fosfor i praktiken kommer innebära en väsentlig ökad skatteintäkt till staten med oförändrade skattesatser (11kr/kg för vitvaror) och maxnivån KPI höjs till 470kr. Anledningen därtill är att när borttagandet av reaktivt tillsatt kommer produkter som idag har 50% skatteavdrag inte kunna ha något skatteavdrag alls utan då beskattas till 100 %.

Mot bakgrund av att de föreslagna lagändringarna inte avser påverka de statsfinansiella intäkterna, är det viktigt att följa upp och säkerställa att de justerade skattenivåerna inte leder till en ökad

beskattning. Skattesatserna bör således sänkas proportionerligt så att effekten av den förändrade skatten inte blir att skatten kraftigt ökar.

Skatteavdraget utökas till 95%

APPLiA är positiva till att skatteavdraget utökas dock förstår vi inte logiken. Om produkten är fri från angivna ämnen borde avdraget självfallet vara 100% och inte 95%. Vi konstaterar även att produkten för 95% avdrag nu skall vara helt fri från Brom, Klor och Fosfor. Kravnivån är således skärpt för att kunna reducera skatten.

Definitioner

APPLiA är positiva till att scoopet inte utökas såsom tidigare diskuterats, samt att definitionen behålls vad avser (tröskeln 25 gram för plastdelar, 0.1% w/w homogeneous material + kretskort)

Förändringen innebär även att produkterna måste vara PVC fria (plastdelar>25gram). APPLiA konstaterar att detta är försvårande och föreslår ett undantag för kablar.

Beskattningsbara kemikalier/skattenivåer

APPLiA föreslår för att ytterligare förenkla skatten att skatten enbart ha två nivåer och inte som idag tre. Full skatt om produkten innehåller brom/klor och ingen skatt om produkten är fri från brom/klor. En sådan förenkling skulle ytterligare förenkla efterlevnadskontrollen.

Substitution

APPLiA stöder naturligtvis arbetet med substitution av farliga ämnen i produkter i branschen, ett arbete som är ständigt pågående i branschen. Men det är tydligt att lagens och skattens syfte att försöka stimulera de beskattade företagen att använda säkrare kemikaliealternativ och på så sätt minska farliga kemikalier i människors hemmiljö inte uppnås med en svensk nationell skatt på elektronik eftersom varorna tillverkas för en global marknad.

Genom harmoniserad lagstiftning på EU:s inre marknad undviks onödigt administrativt arbete där företagen behöver anpassa produkter efter nationella särregler som i stället allt för ofta innebär begränsningar av utvecklingen av produktionen då divergerande produktion skapar begränsningar i möjlighet att linjärt kunna producera utifrån harmoniserade krav för en större marknad. Vi anser att denna typ av krav skall drivas inom ramen för EU:s kemikalielagstiftningar. Det är på den nivån, vilket vi kan se historiskt, produktionen framgångsrikt förändrats. Sverige har historiskt varit framgångsrika i denna process på EU-nivå framför allt inom kemikalierregler.

Undantag för privatimport och dubbelbeskattning vid återbruk

APPLiA konstaterar att lagstiftaren föreslår tydliggörande kring vissa krav gällande privatimport av elektronik, men trots detta kvarstår problemen med hur myndigheterna ska kunna bedriva en seriös tillsyn, samt hur både producenter i tredje land och svenska konsumenter ska kunna fångas upp om vilka krav som gäller.

APPLiA är positiva till att det görs ett tydligt undantag så att inte återbruk dubbelbeskattas så att ny skatt skall betalas än en gång på produkt som redan varit belagd med skatten vid försäljning av begagnade elektronikprodukter.

Vi ser också några kvarstående generella problem med lagstiftningen som vi även påpekat i tidigare remissvar.

- Sverige är en stark förespråkare av frihandel men med denna typ av skatt begränsas den fria rörligheten av varor starkt. Om andra länder har för avsikt att införa andra typer av punktskatter kommer då Sverige att acceptera att dessa införs för svenska företag?

- Debiteringen utifrån varans vikt rent generellt är naturligtvis helt ologisk och skapar en djupt orättvis situation där en t.ex. en tvättmaskin belastas med maximal skatt, på grund av produktens egenskaper och behovet av motvikten i betong i produkten på cirka 35 kilo.

-Ingen utredning har hitintills kunnat påvisa att målet om att minska exponeringen av farliga kemikalier i svenska hem har minskat. Det måste finnas tydligare konsekvensanalyser gjorda över orsak och verkan innan punktskatter av den här typen införs.

- Det kan ses som om Sveriges ambitioner med arbetet inom det europeiska RoHS-direktivet och REACH-förordningen för reglering av farliga kemikalier skruvats ned och det är självklart förståeligt, eftersom det skulle minska intäkterna till statskassan vilket kan ses som viktigare än att nå en reell miljöeffekt.

- Utifrån den redovisningen om inbetalda skatter över åren kan vi konstatera att det inte finns några belägg för några miljöeffekter hitintills. Osäkerheten utifrån avsaknad av kontroll av deklarerationer och omöjlighet att bedöma kemikaliinnehåll talar även de för att eventuella mindre förändringar inte kan beläggas med att förbättringar av miljön skett.

- Obefintlig marknads kontroll. Under de snart 3 år som skatten har funnits har, oss veterligen, inte Skatteverket vid något tillfälle ifrågasatt någon deklareration ej heller nekat något bolag avdrag. Anledningen till detta torde främst bero på att konstruktionen av skatten är så komplicerad att inte ens någon myndighet i Sverige har någon möjlighet att utföra ett test på om kemikalierna som ingår i produkten och huruvida de är tillsatta reaktivt eller additivt. Skatten blir således helt godtycklig utifrån hur nogräknade deklarerationerna är eftersom det inte finns någon kontrollmöjlighet.

-Överindexeringen av skatten innebär på 20 års sikt en 50 procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat några nya beslut. Med denna typ av överindexering kommer t.ex. en tvättmaskin i slutpriset i konsumentledet till mer än hälften bestå av skatt, vilket inte syns rimligt. Även de produkter som inköps av det offentliga omfattas vikt naturligtvis innebär en än större transferering utan påvisad miljönytta, i enlighet med den granskning som gjorts av våra myndigheter.

APPLiA konstaterar slutligen att det tydligt visas att lagens syfte inte uppnås, vilket även utredande myndigheter vid flera tillfällen konstaterat, och därför bör den tas bort. Avsikten med en miljöskatt måste vara att driva förändring mot miljömål, inte generera kontinuerliga inkomster till staten, vilket vi inte kan stödja.

Kort sammanfattat handlar det främst om följande:

- Om skatten trots allt behålls måste företag kunna erhålla 100 procents avdrag om angivna beskattningsbara kemikalier inte finns i produkterna.
- Att skattesatsen behöver sänkas rejält eftersom de nya reglerna annars kommer orsaka en ökad skatteinkomst till staten, vilket inte är avsikten med den föreslagna ändringen av lagen.

I övrigt instämmer APPLiA i de svar som Teknikföretagen, Tech Sweden, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv och ElektronikBranschen inkommit med, samt hänvisar till vårt gemensamma ställningstagande i frågor kring elektronikskatten, bilaga.

Stockholm dag som ovan

Matts Spångberg,
VD APPLiA Sverige